

je vesel, da more poslati kako dobro knjigo med narod; da bi Matica nadomestovala znanstveno akademijo, tega si nihče ne domišlja. Le pokojni predsednik Marn je edenkrat izrekel to lepo frazo, ki je pa tako neškodljiva, da jo sme še kdo drug rabiti, ako hoče o Matici prijazneje pisati kakor „Zvon“.

Matične knjige niso vse pisane po jednem pravopisu, — tega seveda ni smel prezreti dobrohotni ocenjevalec. Kar se nas tiče, puščali bi prostost onim pisateljem, ki se držé kake pisave iz prepričanja. Saj odgovoren za knjigo je pisatelj, kakor za vsebino, tako tudi za obliko.

Tudi papir jedne knjige je vzel „Zvonov“ pisatelj na piko. Nič hudega! Ako bomo zaradi slabega popirja in mnovega branja Glaserjevo knjigo kmalu obrabili, dobodemo kmalu drugo izdajo, kar je jako želeli. Ako otrok hitro raste, ne kupi mu oče rad dragih hlač.

Sicer pa želimo, da bi ocenjevalec prav Glaserjevo knjigo preštudiral nekoliko globlje kakor do kakovosti papirja. Potem utegne spoznati, da to delo letos še ni dovršeno, (kar pravi na str. 313, v. 1.)

Ako iz tega zglada sklepamo na premišljenost cele kritike o Slov. Matici, ne moremo kdo vé kako visoko ceniti njenega očitaja.

„Zvonov“ urednik ni skromen, kadar hoče komu kaj očitati. Pisali smo o tem že na drugem mestu. Zato mu svetujemo, da naj dobro pometa pred svojim pragom, sicer mu ne izostane zaslužen znak vihrovosti.

Da, prav je, da kritikujemo, prav je, da govorimo odkrito: a predno grajamo, premislimo stvar dobro, da bo naša graja pravična in utemeljena, nikar pa da bi se rodila samo iz začasne in slučajne nezadovoljnosti.

Dr. Fr. L.

Slovenske narodne pesmi. Iz tiskanih in pisanih virov zbral in uredil dr. Karol Štrekelj. Četrta snopič. Str. 593—820. — S tem snopičem je končan I. zvezek. Zato je gosp. Štrekelj dodal snopiču tudi predgovor in je ta del posvetil „Vatroslavu Jagiću, v slovanski filologiji prvaku, za 6. dan julija 1898 l.“ Naš snopič podaja najpoprej nekaj legend (nadalje-

vanje 3. snopiča), nato pripovedne pesmi različne vsebine in naposled nekaj „živalskih pesmij“, t. j. takih, v katerih delujejo živali. Oblika, kritični aparat in pojasnila so v tem snopiču kakor v prejšnjih snopičih. Da ima veliko, neminljivo ceno prav ta način, katerega se je dosledno držal g. urednik, tega nam ni treba dokazovati.

Nikakor pa se ne strinjamo z vsem, kar je napisal g. urednik v predgovoru. Besedo o estetiki v III. odstavku naj bi bil izpustil: ugajala ne bo ne prijatelju ne neprijatelju. Še manj je na svojem mestu pojasnjevanje v IV. odstavku. Ker govori g. urednik dovolj umevno, moramo svojo misel povedati tudi mi. Odbor ni sprejel prav vseh pesmij, katere mu je predložil g. urednik. Kolikor vemo, izločil jih je prav malo in le take, ki niso primerne za obširno občinstvo. S tem ni stopil odbor na omejeno stališče, tudi ni izrekel, da so tiste pesmi „kvante“, „klafarske“ ali „kosmate“, kakor misli g. urednik: temveč oziral se je na to, da mora Slov. Matica delovati (čim največ more) med vsem Slovenstvom, da mora poštovati tudi mladostne čitatelje, da je večina bralcev takih, ki ne rabijo knjige „v znanstvene namene“, ki ne umevajo, kaj je „psihologija slovenskega naroda“, vendar pa jako radi čitajo narodne pesmi. Onim, ki si želé popolne izdaje, ustregel bo urednik lahko — ako bo hotel — brez Slov. Matice. Ali gu. uredniku ni prav, da število Matičarjev dosledno raste od leta do leta, da delajo za Matico soglasno domoljubi brez razločka, da se je oklepa ves omikan narod, da imajo in cenijo njene knjige tudi dijaki po šolah? Ali naj se to stališče omeji in naj se knjige izdajajo samo s strogo znanstvenega stališča? Da, tudi mi smo popolnoma za to, da je bolje izpustiti kako malo stvarco, katero kdo ponudi odboru, ki pa ni za splošno občinstvo, kakor zapirati Matici pot med širni narod. Zato naj nam g. urednik oprostí, da ga vljudno prosimo v imenu našega napredka, naj opušča take zagovore, ki so popolnoma nepotrebni, in so celó v nasprotju z društvom, ki „Narodne pesmi“ izdaje.

Dr. Fr. L.

